

AK ŤA NIEKTO POZVE NA SVADBU, NESADAJ SI NA PRVÉ MIESTO

V sobotu vošiel Ježiš do domu ktoréhosi popredného farizeja stolovať a oni ho pozorovali. Keď zbadal, ako si pozvaní vyberali popredné miesta, povedal im toto podobenstvo: „Ak ťa niekto pozve na svadbu, nesadaj si na prvé miesto, lebo mohol pozvať niekoho vzácnejšieho, ako si ty; a prišiel by ten, čo pozval teba i jeho, a povedal by ti: ‚Uvoľni miesto tomuto.‘ Vtedy by si musel s hanbou zaujať posledné miesto. Ale keď ťa pozvú, chod', sadni si na posledné miesto. Potom príde ten, čo ťa pozval, a povie ti: ‚Priateľu, postúp vyššie!‘ Vtedy sa ti dostane počty pred všetkými spolustolujúcimi. Lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponížuje, bude povýšený.“

A tomu, čo ho pozval, povedal: „Keď dávaš obed alebo večeru, nevolaj svojich priateľov ani svojich bratov, ani príbuzných, ani bohatých susedov, aby nepozvali aj oni teba a mal by si odplatu. Ale keď chystáš hostinu, pozvi chudobných, mrzákov, chromých a slepých. A budeš blahoslavený, lebo oni sa ti nemajú čím odplatiť. No odplatu dostaneš pri vzkriesení spravodlivých.“ (Lk 14, 1. 7-14)

Anton Pavlovič Čechov v jednej zo svojich poviedok píše, ako do vyberanej spoločnosti najváženejších mužov v meste vtrhne muž s maskou na tvári. Voči prítomným je drzý a arogantný. Nik si s jeho správaním nevie poradiť. Prítomných zosmiešňuje a uráža, čím ďalej tým viac sa smeje a dovoľuje si. Spoločnosť na neho zavolá políciu. A on vtedy zosníme masku z tváre a s rehotom sa zvalí do kresla. Dojem, ktorý vyvolal, je neobyčajný. Predstavitelia mestskej smotánky zblednú, pozerajú po sebe, škrabú sa za uchom. Uvedomia si, že urobili poriadnu hlúposť.

Vo výtržníkovi spoznali miestneho miliónára, čestného občana mesta, ktorý bol známy svojimi škandálmi, ale aj dobročinnosťou. Aký bol voči mestu štedrý! A voči každému z nich tiež! Poriadna mrzutosť!

Atmosféra v spoločnosti sa s týmto poznaním mení. Keď sa arogantný muž opije do nemoty, ochotne mu zavolajú koč. Dvíhajú ho, pomáhajú mu nastúpiť. „Takto nás ošialil! Celú spoločnosť! To môže iba umelec, vzácny talent!“ hovorí riaditeľ banky, keď sa mu nakoniec podarí usadiť ho do koča. „Takto som sa dlho nezasmial! Úžasný humor! Taký môže mať iba inteligent!“ povie ďalší. A iný skonštatuje: „Podal mi ruku na rozlúčku. Dobré je. Nehnevá sa. Celý život budem spomínať na tento nezabudnuteľný večer.“

V človeku vždy bol prítomný sklon hodnotiť druhých podľa kritérií významnosti. Ani medzi prvými kresťanmi nebolo tomu inak. Navyše prvotná cirkev bola stále pod vplyvom židovského zmýšľania, ktoré nepovoľovalo slepým a chromým vstup do chrámu (2Sam 5, 8), kumránska komunita takýchto ľudí vylučovala zo spoločného stolovania. Preto evanjeliá rovnako ako apoštolské listy na viacerých miestach riešia problém rozdielov, ktoré sa od počiatkov medzi veriacimi robili. A zvlášť nevhodne pôsobili, ak sa prejavili pri slávení eucharistie.

Lukáš k tomu, aby veriacich usmernil, používa podobenstvo o pozvaných host'och. Ježiš v ňom prehovára k farizejom, ktorí si na hostine vyberali popredné miesta. Z predchádzajúceho evanjeliového úryvku o uzdravení chorého na vodnatieľku vysvitá, že sa

jedná o sobotný obed, na ktorý boli pozvaní hostia po ukončení slávnostnej synagogálnej bohoslužby. Tieto stretnutia tvorili súčasť vzdelávacej tradície, slúžili k voľným diskusiám či filozofickým rozpravám. Pri stolovaní sa ležalo na poduškách, ktoré boli usporiadané v skupinkách po troch. Najčestnejšie miesto bolo v strednej poduške za vrchstolom, vždy v bezprostrednej blízkosti hostiteľa a vážených hostí.

Lukáš v tomto evanjeliovom príbehu odsudzuje tých, ktorí výberom čestného miesta dávali najavo, že sa cítia byť na tom lepšie ako ostatní. V Ježišovej dobe to boli nábožní farizeji, dnes to hrozí akémukoľvek zbožnému veriacemu. V skutočnosti všetci sme tí chorí, slepí, zmrzačení, chudobní. Nikto z nás si účasť na hostine nezaslúži sám. Potrebujeme Krista, ktorý nám účasť na nej vydobyl svojím krížom a zmŕtvychvstaním. A tiež seba navzájom, aby sme si na tejto ceste pomáhali.